

Vammaispalvelulain soveltamisalaa koskeva lakiesitys täytyy hylätä

Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan käsittelyssä oleva vammaispalvelulain soveltamisalaa koskeva lakimuutos täytyy hylätä. Vammaispalvelulaki pitää saattaa ensi vuoden alusta lähtien voimaan vuonna 2023 hyväksytyssä muodossa. Tätä mieltä ovat kehitysvamma- ja autismijärjestöt Kehitysvammaisten Tukiliitto, Kehitysvammaliitto, FDUV ja Autismiliitto.

Järjestöt eivät hyväksy, että uuden vammaispalvelulain hyvät palvelut vesitetään soveltamisalan muutoksilla, jotka vievät pohjan pois vammaisten ihmisten subjektiivisilta oikeuksilta. Soveltamisalaa suunnitteilla olevat muutokset ohjaisivat monia kehitysvammaisia ja autismitieteilijöitä pois vammaispalvelulain mukaisista palveluista määrärahasidonnaisiin ja maksullisiin sosiaalihuollon palveluihin, joiden saatavuudessa ja sopivuudessa vammaisten ihmisten tarpeisiin on paljon ongelmia. Väliinputoamistilanteet jatkuisivat ja tulisi uusia väliinputoajia, jolloin myös tarve raskaammille ja kalliimmille palveluille kasvaisi entisestään.

Lisäksi järjestöt eivät hyväksy sitä, että palvelujen maksullisuutta tai maksuttomuutta ei millään tavalla otettaisi huomioon arvioitaessa asiakkaan etua siinä yhteydessä, kun määritellään mihin palveluihin hän on oikeutettu. Vammasta aiheutuva palveluntarve on usein elämänmittainen. Palvelut ovat välttämättömiä, jotta vammaisen ihminen pystyy osallistumaan yhteiskunnan toimintaan. Maksujen periminen vamman vuoksi välttämättömistä palveluista olisi vastoin yhdenvertaisuuden ja normaalisuuden periaatteita ja vaarantaisi vammaisen ihmisen mahdollisuudet käyttää palveluita.

Soveltamisalan epämääräisyys johtaisi todennäköisesti merkittävästi toisistaan poikkeaviin soveltamiskäytäntöihin eri hyvinvointialueilla ja eriarvoisuuden lisääntymiseen.

Kauan odotettua vammaispalvelulakia ei saa nyt romuttaa ennen kuin sitä on edes sovellettu käytäntöön. Järjestöt vaativat, että eduskunta hylkää soveltamisalaa koskevat lakiesitykset ja vammaispalvelulain toimeenpano aloitetaan vuonna 2023 sovitulla tavalla. Jos uuden vammaispalvelulain toimeenpanossa ilmaantuu ongelmia, niitä voidaan myöhemmin korjata kertyneen kokemuksen perusteella, kuten lainsäädäntöä uudistettaessa tavallisestikin toimitaan.

Lisätietoa:

Juristi Tanja Salisma, Kehitysvammaisten Tukiliitto, p. 050 3160 663

Toiminnanjohtaja Susanna Hintsala, Kehitysvammaliitto, p. 040 741 6179

Toiminnanjohtaja Satu Taiveaho, Autismiliitto, p. 050 409 7940

Toiminnanjohtaja Annette Tallberg-Hahtela, FDUV, p. 040 848 93 00